

Introduktion till OO

Tobias Wrigstad
tobias.wrigstad@it.uu.se

What is object-oriented software

Objects are like people. They're living, breathing things that have knowledge inside them about how to do things and have memory inside them so they can remember things. And rather than interacting with them at a very low level, you interact with them at a very high level of abstraction [...]

Ole Johan Dahl

Kristen Nygaard

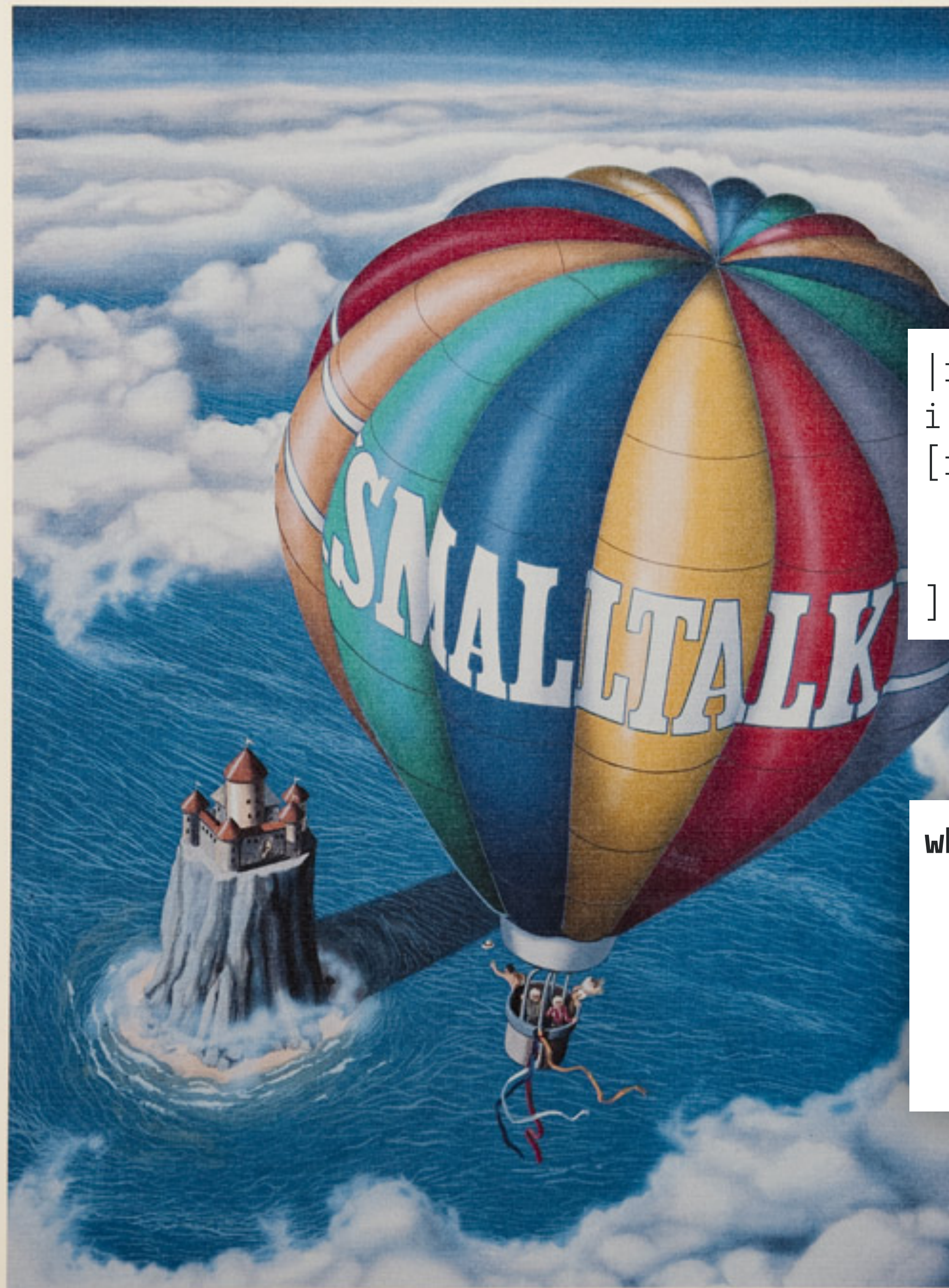
Why Smalltalk?

I made up the term “object-oriented,” and I can tell you I did not have C++ in mind.

— Alan Kay

Alan Kay

Collector Edition Byte Cover #14
Number 117 of 500

SMALLTALK
Copyright 1981 by Robert Tinney

ROBERT
TINNEY

```
|i|  
i := 5.  
[i > 0] whileTrue: [  
    Transcript show: ((i*2) asString) ; cr.  
    i := i - 1.  
].
```

```
whileTrue: aBlock  
    ^self value  
    ifTrue: [  
        aBlock value.  
        [self value] whileTrue: [aBlock value].  
    ].
```

ACM Turing Awards kopplade till OOP

Ole-Johan Dahl

Kristen Nygaard

Barbara Liskov

Alan Kay

Objekt

- Gäst A, gäst B, gäst C...
- Kypare A, kypare B, ...
- Kock A, ...
- Tallrikar med mat
- En massa bord
- En massa stolar
- Dukar, glas, bestick, ...

Objektorienteringens grundkoncept

- Aktiva och passiva objekt
- Meddelandesändning
- Aggregering
- Inkapsling
- Arv
- Polymorfism

Objektorienteringens grundkoncept

- Aktiva och passiva objekt

Aktiva: serveringspersonal, gäster, kockar

Passiva: maten, stolarna, borden, etc.

- Meddelandesändning
- Aggregering
- Inkapsling
- Arv
- Polymorfism

Objektorienteringens grundkoncept

- Aktiva och passiva objekt
- Meddelandesändning

Mellan aktiva objekt: beställa mat

Aktiva—passiva objekt: dra ut stol, äta, lyfta en gaffel

- Aggregering
- Inkapsling
- Arv
- Polymorfism

Objektorienteringens grundkoncept

- Aktiva och passiva objekt
- Meddelandesändning
- Aggregering

Ett bord består av en bordsskiva och fyra ben

Ett middagssällskap består av flera gäster

- Inkapsling
- Arv
- Polymorfism

Objektorienteringens grundkoncept

- Aktiva och passiva objekt
- Meddelandesändning
- Aggregering
- Inkapsling

En gäst kan inte interagera direkt med kökspersonalen

Hur maten lagas (Det är inte uppenbart att det är hästkött i lasagnen, jmf. abstraktion)

- Arv
- Polymorfism

Objektorienteringens grundkoncept

- Aktiva och passiva objekt
- Meddelandesändning
- Aggregering
- Inkapsling
- Arv

En Gäst är en Person, en Kypare är en Person, en Kock är en Person

Om $\mathcal{P}(\text{Person}) \implies \mathcal{P}(\text{Gäst}) \wedge \mathcal{P}(\text{Kypare}) \wedge \mathcal{P}(\text{Kock})$

- Polymorfism

Objektorienteringens grundkoncept

- Aktiva och passiva objekt
- Meddelandesändning
- Aggregering
- Inkapsling
- Arv
- Polymorfism

Olika objekt kan ha samma gränssnitt

Olika maträtter smakar olika, personer reagerar olika på samma input, etc.

Kockarna går också på restaurang som gäster, man kan dricka vin ur ölglas

Koncept

- Objekt
- **Klasser** – ritningar för objekt

Koncept

- Objekt

Världen består av objekt (som består av objekt...) som skickar **meddelanden** till varandra

Objekt "av samma sort" grupperas i **klasser** som beskriver hur objekten fungerar

Relationer mellan objekt: **aggregering** (objekt har referenser till andra objekt)

Ett objekts "byggstenar" är inte direkt åtkomliga (**inkapsling**)

- **Klasser** – ritningar för objekt

Koncept

- Objekt

Världen består av objekt (som består av objekt...) som skickar **meddelanden** till varandra

Objekt "av samma sort" grupperas i **klasser** som beskriver hur objekten fungerar

Relationer mellan objekt: **aggregering** (objekt har referenser till andra objekt)

Ett objects "byggstenar" är inte direkt åtkomliga (**inkapsling**)

- **Klasser** – ritningar för objekt

Beskriver inte bara vad ett objekt innehåller (**tillstånd**) utan också dess **beteende**

Relationer mellan klasser: **arv** (En pudel är en hund är ett djur är ett...)

Hur en klass är uppbyggd internt är inte synligt utifrån (**inkapsling**)

Procedurell programmering

$f(x)$ — du bestämmer ”nu skall jag göra f på datat x !”

Objektorienterad programmering

$x.f()$ — du ber ”snälla objekt x , vad tror du om att göra f ?”

Statisk bindning i C

$f(x)$ — gcc väljer f beroende på x :s typ vid kompilering

Dynamisk bindning i Java

$x.f()$ — VM:en väljer f beroende på vad som finns i x under körning!

Introduktion till OOP

med Java

En liten Java-parlör (stämmor för de flesta OOPs)

Svenska

Engelska

Objekt

Object

Klass

Class

Arv

Inheritance

Instansvariabel / fält

Instance variable / field

Metod

Method

Superklass / basklass

Super class / base class

Subklass / härledd klass

Sub class / derived class

Abstrakt klass

Abstract class

Superanrop

Super call

Svenska

Engelska

Metodspecialisering

Overriding

Överlagring

Overloading

Överskuggning

Shadowing

Klasshierarki

Class hierarchy

Aggregering

Aggregation

Typomvandling

Type cast

Polymorfism

Polymorphism

Barnklass

Child / sub / derived class

Instantieras

Instantiate

Tolka Javakompilatorns felmeddelanden!

```
<Filnamn.Java>:<Radnummer>: error: <Beskrivning av felet>
```

```
    <information om var det uppstår>
```

```
    <övrig hjälpinformation om tillämpligt>
```

Mall

```
CommonCompilerErrors.java:66: error: cannot find symbol
```

```
    LinkedList myList;
```

```
        ^
```

```
    symbol:   class LinkedList
```

```
    location: class ErrorThree
```

Exempel

Förstå kompilatorns språk

Kompilatorn säger

Betyder i regel

`cannot find symbol`

Felstavat namn, eller namnet är inte synligt ännu, t.ex. inte importerat in, allt finns inte

`method X cannot be applied`

Argumentlistans typer fel (för få argument, fel ordning, fel argument?)

`incompatible types`

Typen på högersidan är inte kompatibel med den till vänster. Är de subtyper?

`X cannot be converted to String`

Glömt att anropa `toString()`?

Objekt

- En samling data (tillstånd) samt operationer som opererar på datat
- Man kan skicka meddelanden till ett objekt

Objektet väljer själv vad som skall utföras som svar på ett meddelande

- Objekt-orienterad design är data-driven design

Vilka aktörer finns det?

Hur är de relaterade med **arv**, **aggregering**, **användning**, etc. (mer senare)

Klass (finns i nästan alla OO-språk)

- En klass är en ”ritning” från vilken man kan bygga oändligt många objekt

- Medlemmar

Instansvariabler (även fält)

Metoder

- En klass är ung. som en strukt + alla funktioner som opererar på strukten

- Saker vi skall prata om senare

Relationer mellan klasser

Åtkomstmodifikatorer

Arv

- **Instansiering:** att skapa ett objekt från en klass

Java

- Utvecklades av Sun (James Gosling) under 90-talets början, släpptes 1995

- Några av principerna för Javas design:

Enkelt, objektorienterat och familjärt

Robust och säkert

Arkitekturoberoende och portabelt

Snabbt

Tydligt

Java

Enkelt, objektorienterat och familjärt

Familjär syntax: låna C:s syntax; familjär semantik: låna Smalltalks semantik och några element från C++

Robust och säkert

Inga dangling pointers, inga invalid reads, inga invalid writes, ingen minneskorruption, ingen svag typning, ...

Arkitekturoberoende och portabelt

Aldrig mer: ”mitt program funkar hemma men kraschar på institutionens datorer”

Snabbt

Kräver lite mer av programmeraren för att kompilatorn skall kunna göra ett bättre jobb med programmet

Tydligt

Ex.: Klassen Foo måste ligga i filen Foo.java

Ett första Java-program

```
/**
 * @author Tobias Wrigstad (tobias.wrigstad@it.uu.se)
 * @date 2013-10-01
 */
public class Hello {
    String who = null;
    public Hello (String who) {
        this.who = who;
    }
    public void greet() {
        System.out.println("Hello " + who);
    }
    public static void main(String args[]) {
        if (args.length > 0) {
            Hello hello = new Hello(args[0]);
            hello.greet();
        } else {
            System.out.println("Usage: java Hello <who>");
        }
    }
}
```

Koncept

- Klass
- Objekt
- Instansvariabel
- Konstruktor
- Metod
- Main-metod
- Arrayer är objekt
- Instantiering
- Metodanrop
- Åtkomstmodifierare
- En vettig sträng-typ

```
/**
 * @author Tobias Wrigstad (tobias.wrigstad@it.uu.se)
 * @date 2013-10-01
 */
public class Hello {
    String who = null;
    public Hello (String who) {
        this.who = who;
    }
    public void greet() {
        System.out.println("Hello " + who);
    }
    public static void main(String args[]) {
        if (args.length > 0) {
            Hello hello = new Hello(args[0]);
            hello.greet();
        } else {
            System.out.println("Usage: java Hello <who>");
        }
    }
}
```

Kompilera och köra...

- Kompilatorn "javac"

Förstår beroenden

Kompilerar till "Java-bytekod"

- Programmet måste köras i den virtuella maskinen

Programmet "java"

Tar som argument namnet på en klass med en main-metod

```
$ javac Hello.java
$ ls
Hello.java
Hello.class
$ java Hello
Usage: java Hello <name>
$ java Hello "Tobias"
Hello Tobias!
$
```

Referenser ≠ pekare

- Förutom de primitiva datatyperna (boolean, integer, etc.) är alla värden i ett Java-program *objekt*

Alla objekt har referenssemantik, dvs. man kan inte (som i C) välja att lägga ett objekt på stacken eller skicka in en kopia ()*

Annorlunda uttryckt: alla icke-primitiva data i Java är **referenser**

- En referens är ett handtag till ett objekt — det är inte en adress till en plats i minnet

Alla valida pekare i C pekar inte på det de skall (eller något alls)

Alla referenser i Java pekar alltid på det de skall och på någonting!

- Referensen null är inte adressen 0
- Den är inte heller ett booleskt värde
- Referenser möjliggör automatisk minneshantering (GC)

Automatisk minneshantering

- Java hanterar minnet automatiskt

new `ClassName(...)` allokerar automatiskt nog med minne på heapen

När sista referensen till ett objekt tas bort är objektet skräp

När minnet blir fullt städas skräp bort automatiskt för att lämna plats för nya objekt

- Alltså:

Ingen `malloc` (`new` allokerar alltid på heapen — åtminstone vad du vet!)

Ingen `free`

Förrädiskt likt C

- Syntaxen vald för att göra det enkelt för C och C++-programmerare att programmera Java
- Många konceptuella skillnader (Java är mer likt Smalltalk än C++)

- **Men:** vi **kan** ta med oss mycket från C!

While, for, if, switch, variabeldeklarationer, funktionsyntax, primitiva typer, etc....

I stort sett vet ni redan hur man programmerar Java, bara *inte hur man programmerar **objektorienterat** i Java!*

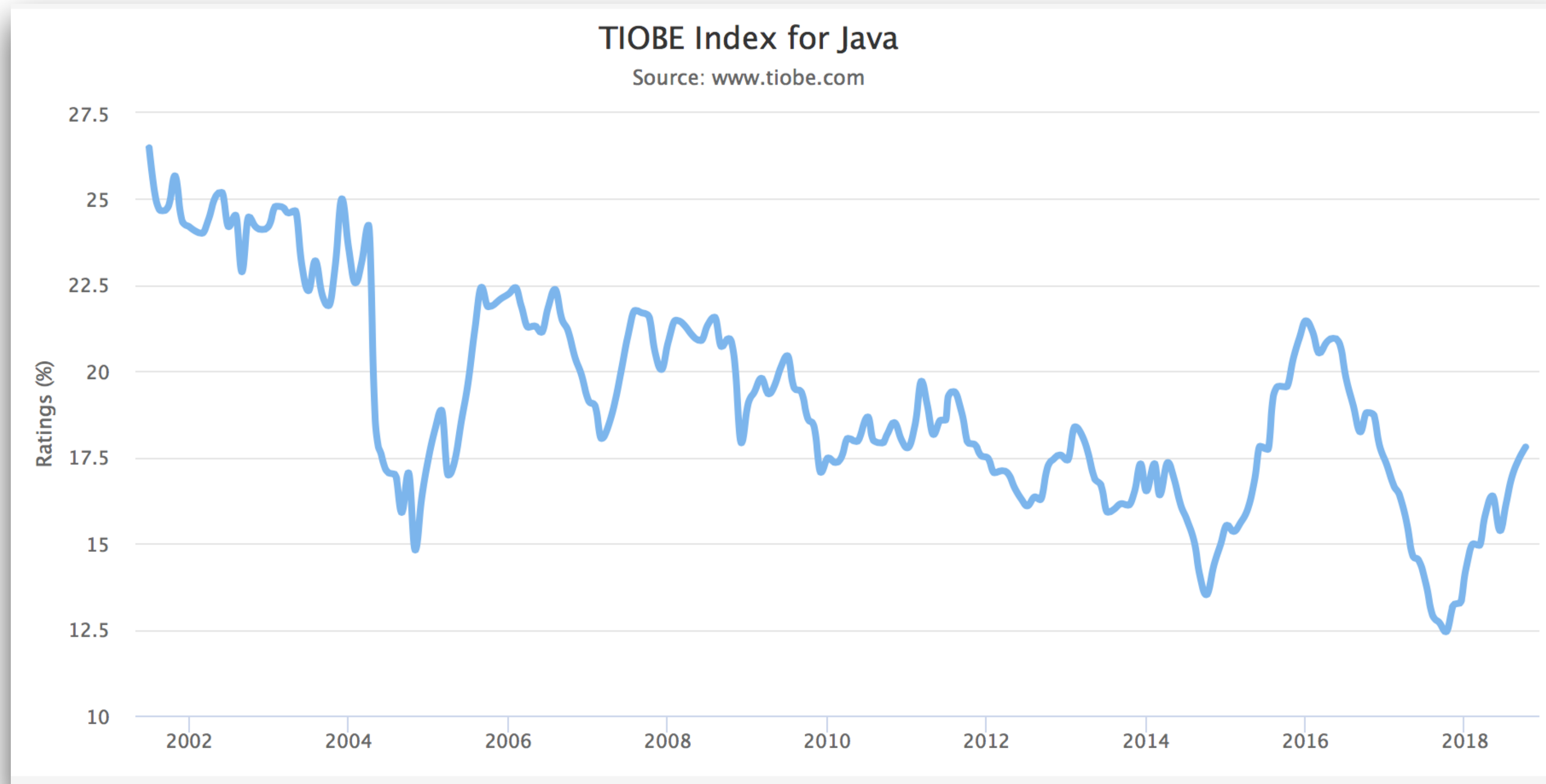
- Tag er i akt så ni inte programmerar C i Java!

Föreläsning 16

Tobias Wrigstad

Vem använder Java?

⬆ Highest Position (since 2001): #1 in Oct 2018

⬇ Lowest Position (since 2001): #2 in Mar 2015

Källa: Tiobe

Top Programming Languages

Tiobe Index - December 2017

Oct 2020	Oct 2019	Change	Programming Language
1	2	▲	C
2	1	▼	Java
3	3		Python
4	4		C++
5	5		C#
6	6		Visual Basic
7	7		JavaScript
8	9	▲	PHP
9	15	▲▲	R
10	8	▼	SQL
11	19	▲▲	Perl

PL/SQL

1.37%

Visual Basic

1.35%

Very Long Term History

To see the bigger picture, please find below the positions of the top 10 programming languages of many years back. Please note that these are *average* positions for a period of 12 months.

Programming Language	2020	2015	2010	2005	2000	1995	1990	1985
C	1	2	2	1	1	2	1	1
Java	2	1	1	2	3	29	-	-
Python	3	6	6	6	21	15	-	-
C++	4	3	3	3	2	1	2	9
C#	5	4	5	7	9	-	-	-
JavaScript	6	8	8	10	7	-	-	-
PHP	7	7	4	5	19	-	-	-
SQL	8	-	-	-	-	-	-	-
Swift	9	16	-	-	-	-	-	-
R	10	13	49	-	-	-	-	-
Lisp	29	25	15	13	8	5	6	2

Java är plattformsoberoende

Datatyper har en standardstorlek

Samtliga klasser i standardbiblioteket finns på alla maskiner

Javas minnesmodell är densamma på alla maskiner

Ditt program kommer att bete sig likadant på din kompis dator

Du behöver inte ens kompilera om programmet — du kan flytta det rakt av

Caveat: Gränssnittsprogram och OS-specifika tjänster

C:\foo\bar.txt vs. /foo/bar.txt

Type	Default	Size	Example Literals
boolean	false	1 bit	true, false
byte	0	8 bits	(none)
char	\u0000	16 bits	'a', '\u0041', '\101', '\
short	0	16 bits	(none)
int	0	32 bits	-2, -1, 0, 1, 2
long	0	64 bits	-2L, -1L, 0L, 1L, 2L
float	0.0	32 bits	1.23e100f, -1.23e-100f,
double	0.0	64 bits	1.23456e300d,

Datatyperna är samma oavsett plattform

Automatisk minneshantering

Objects know their size
(but we may not!)

```
new LinkedList();
```

Unreachable objects
are reclaimed

Unused objects
are not...

```
/// This program does not leak
LinkedList list = new LinkedList();
for (int i = 0; i < 1000000; ++i) {
    list.add(new Object());
}
list = null;
```

```
/// This program does might "leak"
LinkedList list = new LinkedList();
for (int i = 0; i < 1000000; ++i) {
    list.add(new Object());
}
```

Metadata

En objekt känner sitt ursprung

```
Object o = new Person();  
  
o instanceof Person // true  
  
Class c = o.getClass();  
  
c.newInstance(); // skapa en ny person
```

Reflection och introspection

```
Method m = o.getClass().getMethod("setName", String.class);  
  
ms.invoke(o, "Barbara")  
  
for (Method m : c.getMethods()) { if (m.startsWith("test")) m.invoke(); }
```

...and more, e.g., `array.length`

Inkapsling

- Namnbaserad inkapsling styr vem som får nämna ett visst namn
- Node är bara en valid typ inuti LinkedList
- Kräver aktivt ställningstagande från dig!
- Standard är "package" — dvs. åtkomligt överallt från modulen

```
public class Pair {  
    private Object fst;  
    private Object snd;  
    Object getFst() { return this.fst; }  
    void setFst(Object o) { this.fst = o; }  
}
```

```
public class LinkedList {  
    private Node first = new Node();  
    private class Node {  
        Node next;  
        Object element;  
        public Node(Object o, Node n) {  
            this.element = o;  
            this.next = n;  
        }  
    }  
    public void prepend(Object o) {  
        this.first =  
            new Node(o, this.first);  
    }  
    ...  
}
```

Världens rikaste standardbibliotek(?)

Sök på ”java 15 api KlassensNamn”

Genererat med JavaDoc utifrån kommentarer i källkoden — inspiration för D9

Indelat i paket; viktigaste paket för er:

`java.lang`

Grundläggande objekt, och systemobjekt

`java.util`

Vanliga datastrukturer, StringTokenizer

`java.io`

I/O

<http://docs.oracle.com/javase/X/docs/api/>

ioopm17/f6.pdf at master · IOOPM-UU/iop...Imperative & Object-Oriented Programmin...HashMap (Java Platform SE 7)

OverviewPackageClassUseTreeDeprecatedIndexHelp

Java™ Platform
Standard Ed. 7

Prev ClassNext ClassFramesNo FramesAll Classes

Summary: Nested | Field | Constr | MethodDetail: Field | Constr | Method

java.util

Class HashMap<K,V>

java.lang.Object
 java.util.AbstractMap<K,V>
 java.util.HashMap<K,V>

Type Parameters:

K - the type of keys maintained by this map

V - the type of mapped values

All Implemented Interfaces:

Serializable, Cloneable, Map<K,V>

Direct Known Subclasses:

LinkedHashMap, PrinterStateReasons

```
public class HashMap<K,V>  
extends AbstractMap<K,V>  
implements Map<K,V>, Cloneable, Serializable
```

Hash table based implementation of the Map interface. This implementation provides all of the optional map operations, and permits null values and the null key. (The HashMap class is roughly equivalent to Hashtable, except that it is unsynchronized and permits nulls.) This class makes no guarantees as to the order of the map; in particular, it does not guarantee that the order will remain constant over time.

ioopm17/f6.pdf at master · IOOPM-UU/ioop...Imperative & Object-Oriented Programmin...HashMap (Java Platform SE 7)

docs.oracle.com

Constructor Summary

Constructors

Constructor and Description
HashMap () Constructs an empty HashMap with the default initial capacity (16) and the default load factor (0.75).
HashMap(int initialCapacity) Constructs an empty HashMap with the specified initial capacity and the default load factor (0.75).
HashMap(int initialCapacity, float loadFactor) Constructs an empty HashMap with the specified initial capacity and load factor.
HashMap(Map<? extends K,? extends V> m) Constructs a new HashMap with the same mappings as the specified Map.

Method Summary

Methods

Modifier and Type	Method and Description
void	clear () Removes all of the mappings from this map.
Object	clone () Returns a shallow copy of this HashMap instance: the keys and values themselves are not cloned.

Method Summary

Methods

Modifier and Type	Method and Description
void	clear() Removes all of the mappings from this map.
Object	clone() Returns a shallow copy of this <code>HashMap</code> instance: the keys and values themselves are not cloned.
boolean	containsKey(Object key) Returns <code>true</code> if this map contains a mapping for the specified key.
boolean	containsValue(Object value) Returns <code>true</code> if this map maps one or more keys to the specified value.
Set<Map.Entry<K,V>>	entrySet() Returns a Set view of the mappings contained in this map.
V	get(Object key) Returns the value to which the specified key is mapped, or <code>null</code> if this map contains no mapping for the key.
boolean	isEmpty() Returns <code>true</code> if this map contains no key-value mappings.
Set<K>	keySet() Returns a Set view of the keys contained in this map.
V	put(K key, V value) Associates the specified value with the specified

put

```
public V put(K key,  
            V value)
```

Associates the specified value with the specified key in this map. If the map previously contained a mapping for the key, the old value is replaced.

Specified by:

`put` in interface `Map<K,V>`

Overrides:

`put` in class `AbstractMap<K,V>`

Parameters:

`key` - key with which the specified value is to be associated

`value` - value to be associated with the specified key

Returns:

the previous value associated with `key`, or `null` if there was no mapping for `key`. (A `null` return can also indicate that the map previously associated `null` with `key`.)

putAll

```
public void putAll(Map<? extends K,? extends V> m)
```

Copies all of the mappings from the specified map to this map. These mappings will replace any mappings that this map had for any of the keys currently in the specified map.

Specified by:

Hundratal
paket

Tusentals
klasser

ioopm17/f6.pdf at master · IOOPM-UU/iop...Imperative & Object-Oriented Programmin...HashMap (Java Platform SE 7)

java.beans.beancontext
java.io
java.lang
java.lang.annotation
java.lang.instrument
java.lang.invoke
java.lang.management
java.lang.ref
java.lang.reflect
java.math
java.net
java.nio

MidiDevice.Info
MidiDeviceProvider
MidiDeviceReceiver
MidiDeviceTransmitter
MidiEvent
MidiFileFormat
MidiFileReader
MidiFileWriter
MidiMessage
MidiSystem
MidiUnavailableException
MimeHeader
MimeHeaders
MimeMime
MimeTypeParameterList
MimeTypeParseException
MimeTypeParseException
MimetypesFileTypeMap
MinimalHTMLWriter
MirroredTypeException
MirroredTypesException
MissingFormatArgumentException
MissingFormatWidthException
MissingResourceException
Mixer
Mixer.Info
MixerProvider
MLet

OverviewPackageClassUseTreeDeprecated

Prev ClassNext Class

FramesNo Frames

Summary: Nested | Field | Constr | Method
Detail: Field | Constr | Method

java.util

Class HashMap<K,V>

java.lang.Object
java.util.AbstractMap<K,V>
java.util.HashMap<K,V>

Type Parameters:

K - the type of keys maintained by this map
V - the type of mapped values

All Implemented Interfaces:

Serializable, Cloneable, Map<K,V>

Direct Known Subclasses:

LinkedHashMap, PrinterStateReasons

public class **HashMap**<K,V>
extends **AbstractMap**<K,V>
implements **Map**<K,V>, **Cloneable**, **Se**

Hash table based implementation of the Map interface. This implementation provides all of the optional map operations, and permits

Stark typning

Java är starkt typat (C svagt!)

Vi kan inte behandla en typ som en annan

Försök att göra så genererar ett tydligt fel under körning

```
/// Type punning in C
elem_t e; /// unknown content
e.int_value = 42;
float f = e.float_value; ///???
```

```
/// Type casting in C is abusive
void *ptr = (void *)42;
int i = (int) ptr;
```

```
/// Bad type cast generates runtime error
Object o = new Object();
Person p = (Person) o; /// Compiles
```


ClassCastException

Parametrisk Polymorfism

```
/// Revisiting previous examples – and improving them!  
Person p1 = new Person();  
Class<Person> cp = p1.getClass();  
Person p2 = cp.newInstance();
```

```
/// Revisiting previous examples – and improving them!  
LinkedList<Person> list = new LinkedList<>(); /// !!  
list.add(new Object()); /// Will not compile  
Person p = list.first();
```

```
/// Revisiting previous examples – and improving them!  
public class Person implements Comparable<Person> {  
    ...  
}
```

Inga Segfaults

Avrefererad null-pekare i Java:

```
Exception in thread "main" java.lang.NullPointerException
    at com.example.myproject.Book.getTitle(Book.java:16)
    at com.example.myproject.Author.getBookTitles(Author.java:25)
    at com.example.myproject.Bootstrap.main(Bootstrap.java:14)
```

Uppslagning i array med `index < 0` eller `index >= array.length`

```
Exception in thread "main" java.lang.ArrayIndexOutOfBoundsException
    at com.example.myproject.BookStore.getBook(BookStore.java:52)
    at com.example.myproject.BookStore.getLatest(BookStore.java:33)
    at com.example.myproject.Bootstrap.main(Bootstrap.java:17)
```

Notera att programmet skriver ut vilken rad det kraschade på!

Exception Handling

```
/// Bad type cast generates runtime error
BufferedReader in = null;
try {
    in = new BufferedReader(new FileReader("foo.in"));
    while (true) {
        node = node.next;
    }
    ...
} catch (NullPointerException e) {
    /// Went to far in the list!
    e.printStackTrace(System.err);
} finally {
    if (in != null) {
        in.close();
    }
}
```


Referenser

- Ingen pekararitmetik
- En referens kan inte skapas ur tomta intet
- Inga dangling pointers
- En **pekare är en adress** — ett heltal — ett offset från 0
- En **referens är ett handtag**, en token genom vars försorg jag kan accessa ett objekt
- Ofta säger vi pekare ändå, att de är referenser är uppenbart av kontexten
- En null-pekare är inte någon referens, utan är **avsaknaden av en referens**

Jshell

- Från och med JDK 9 har Java äntligen fått en REPL (Read-Eval-Print Loop)
- Lek med Java i en interaktiv, levande miljö

```
[writo649@trygger:6 ~]$ jshell
| Welcome to JShell -- Version 10.0.2
| For an introduction type: /help intro
```

```
jshell> 42 + 42
$1 ==> 84
```

```
jshell> public class Test { public Test(int i) { this.i = i; } int i; }
| Error:
| cannot find symbol
|   symbol:   class public
| public class Test { public Test(int i) { this.i = i; } int i; }
|                                     ^-----^
| Error:
| missing return statement
| public class Test { public Test(int i) { this.i = i; } int i; }
|                                     ^-----^
```

```
jshell> public class Test { public Test(int i) { this.i = i; } int i; }
| created class Test
```

```
jshell> Test t = new Test()
| Error:
| constructor Test in class Test cannot be applied to given types;
|   required: int
|   found:    no arguments
|   reason:   actual and formal argument lists differ in length
| Test t = new Test();
|             ^-----^
```

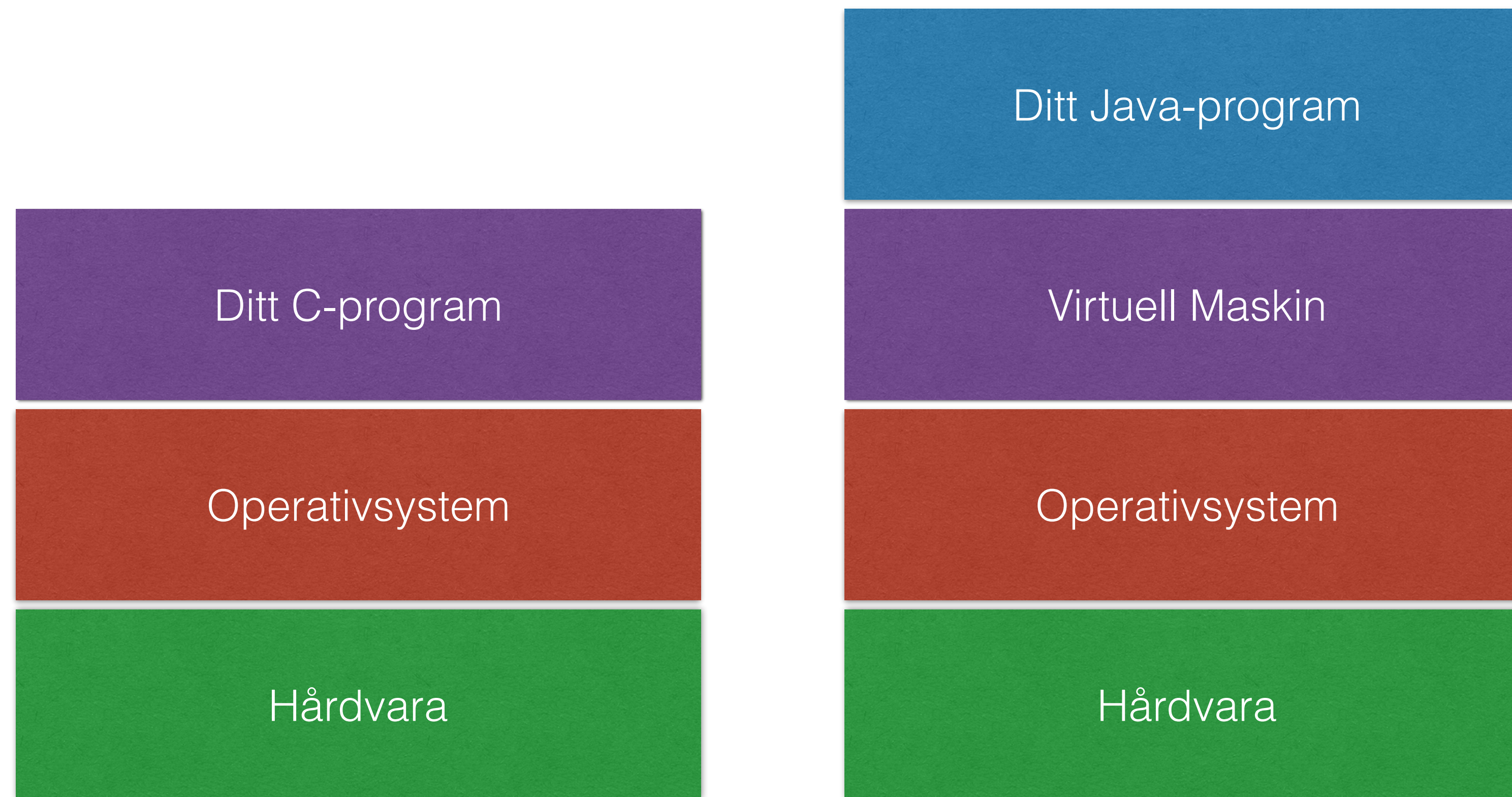
```
jshell> Test t = new Test(42)
t ==> Test@5e3a8624
```


Objektorientering?

Förhoppningsvis kommer du också att uppskatta objektorientering...

Stacken i Java vs. Stacken i C

Kompilera och köra ett Java-program

```
$ javac MyProg.java
```

*Skapar en eller flera .class-filer
varav en heter MyProg.class*

```
$ java MyProg
```

*Startar den virtuella maskinen
och laddar in MyProg och kör*

Ditt Java-program

Virtuell Maskin

Operativsystem

Hårdvara

Kompilera ditt Java-program

```
public class Person {  
    public String name;  
    public Person(String name) {  
        assert name != null : "Name == null!";  
        this.name = name;  
    }  
    public void setName(String name) {  
        this.name = name;  
    }  
    public String getName() {  
        return this.name;  
    }  
    public String toString() {  
        return "Person(" + this.name + ")";  
    }  
}
```

javac Person.java

Bytekod

javap Person

```
public class Person {  
    public java.lang.String name;  
    static final boolean $assertionsDisabled;  
    public Person(java.lang.String);  
    public void setName(java.lang.String);  
    public java.lang.String getName();  
    public java.lang.String toString();  
    static {};  
}
```

Use the source, Luke!

```
javap -c Person
```

Compiled from "Person.java"

```
public class Person {
    public java.lang.String name;

    static final boolean $assertionsDisabled;

    public Person(java.lang.String);
        Code:
            0: aload_0
            1: invokespecial #1          // Method java/lang/Object."<init>":()V
            4: getstatic    #2          // Field $assertionsDisabled:Z
            7: ifne        24
            10: aload_1
            11: ifnonnull   24
            14: new         #3          // class java/lang/AssertionError
            17: dup
            18: ldc         #4          // String Name must not be null!
            20: invokespecial #5          // Method java/lang/AssertionError."<init>":(Ljava/lang/Object;)V
            23: athrow
            24: aload_0
            25: aload_1
            26: putfield    #6          // Field name:Ljava/lang/String;
            29: return

    public void setName(java.lang.String);
        Code:
            0: aload_0
            1: aload_1
```

Use the s

```
24: aload_0
25: aload_1
26: putfield      #6          // Field name:Ljava/lang/String;
29: return

public void setName(java.lang.String);
Code:
  0: aload_0
  1: aload_1
  2: putfield      #6          // Field name:Ljava/lang/String;
  5: return

public java.lang.String getName();
Code:
  0: aload_0
  1: getfield      #6          // Field name:Ljava/lang/String;
  4: areturn

public java.lang.String toString();
Code:
  0: new           #7          // class java/lang/StringBuilder
  3: dup
  4: invokespecial #8          // Method java/lang/StringBuilder."<init>":()V
  7: ldc           #9          // String Person(
  9: invokevirtual #10         // Method java/lang/StringBuilder.append:(Ljava/lang/
                          // String;)Ljava/lang/StringBuilder;

 12: aload_0
 13: getfield      #6          // Field name:Ljava/lang/String;
 16: invokevirtual #10         // Method java/lang/StringBuilder.append:(Ljava/lang/
                          // String;)Ljava/lang/StringBuilder;

 19: ldc           #11         // String )
 21: invokevirtual #10         // Method java/lang/StringBuilder.append:(Ljava/lang/
                          // String;)Ljava/lang/StringBuilder;

 24: invokevirtual #12         // Method java/lang/StringBuilder.toString:()Ljava/lang/String;
 27: areturn

static {};
Code:
```

```
public class Person {
    public String name;
    public Person(String name) {
        assert name != null : "Name == null!";
        this.name = name;
    }
    public void setName(String name) {
        this.name = name;
    }
    public String getName() {
        return this.name;
    }
    public String toString() {
        return "Person(" + this.name + ")";
    }
}
```

Automatisk skräpsamling

- Mål: att ge programmeraren en illusion att minnet är oändligt
- Metod: identifiera *skräp-data* och frigör det **automatiskt**
- Definitionen av skräp: data som inte kan nås av programmet
- Mer formellt: objektet O är skräp om det inte finns någon väg i minnesgrafen från något rot (variabeln på stacken, globala variabler, o.dyl.) till O
- Två grundläggande sätt att göra automatisk skräpsamling:

Referensräkning

Tracing

Referensräkning

Grundläggande idé: varje objekt sparar information om hur många som pekar till det

När denna räknare når 0 — ta bort objektet

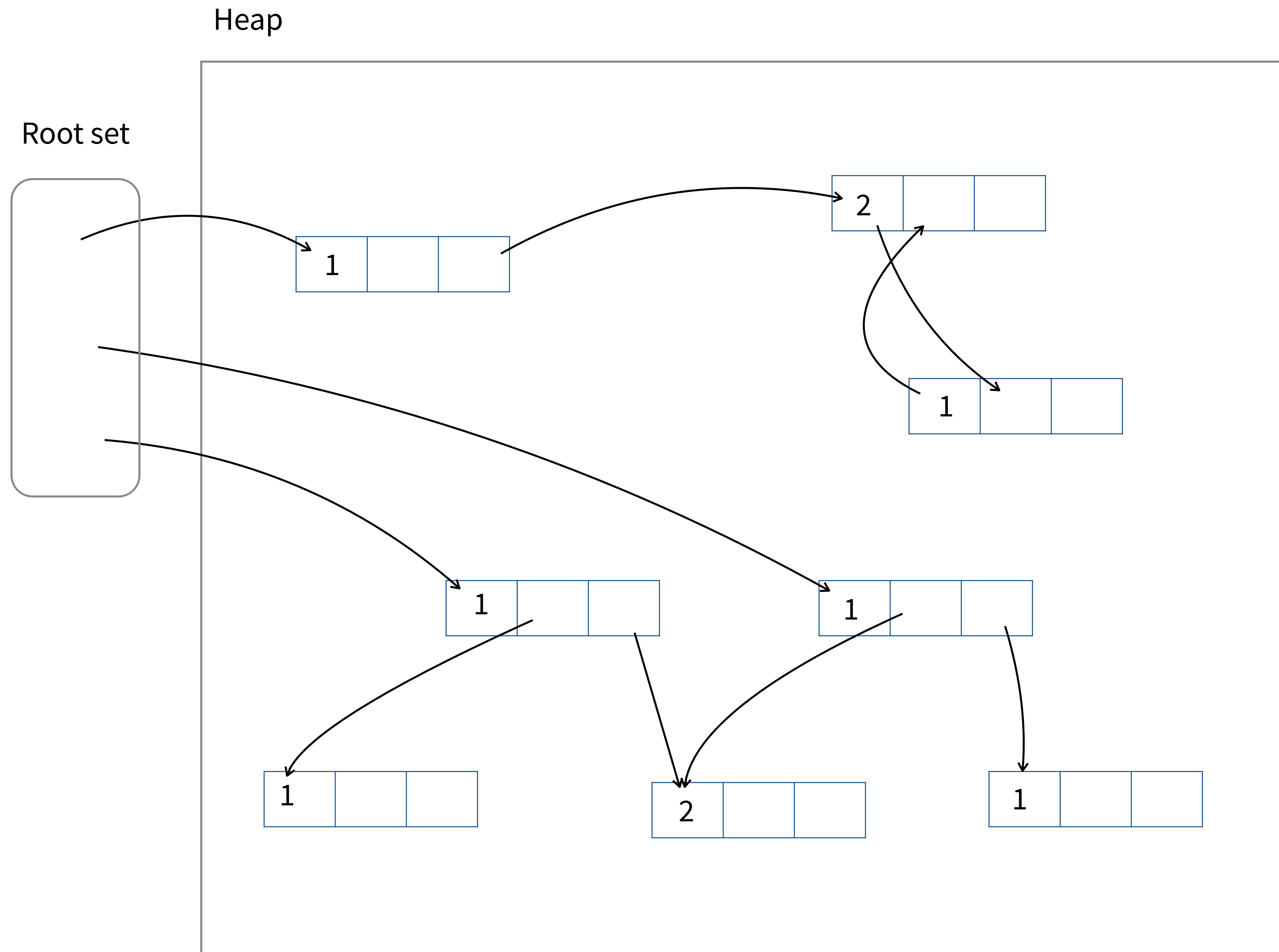
Varje gång en referens skapas/tas bort, manipulera referensräknaren:

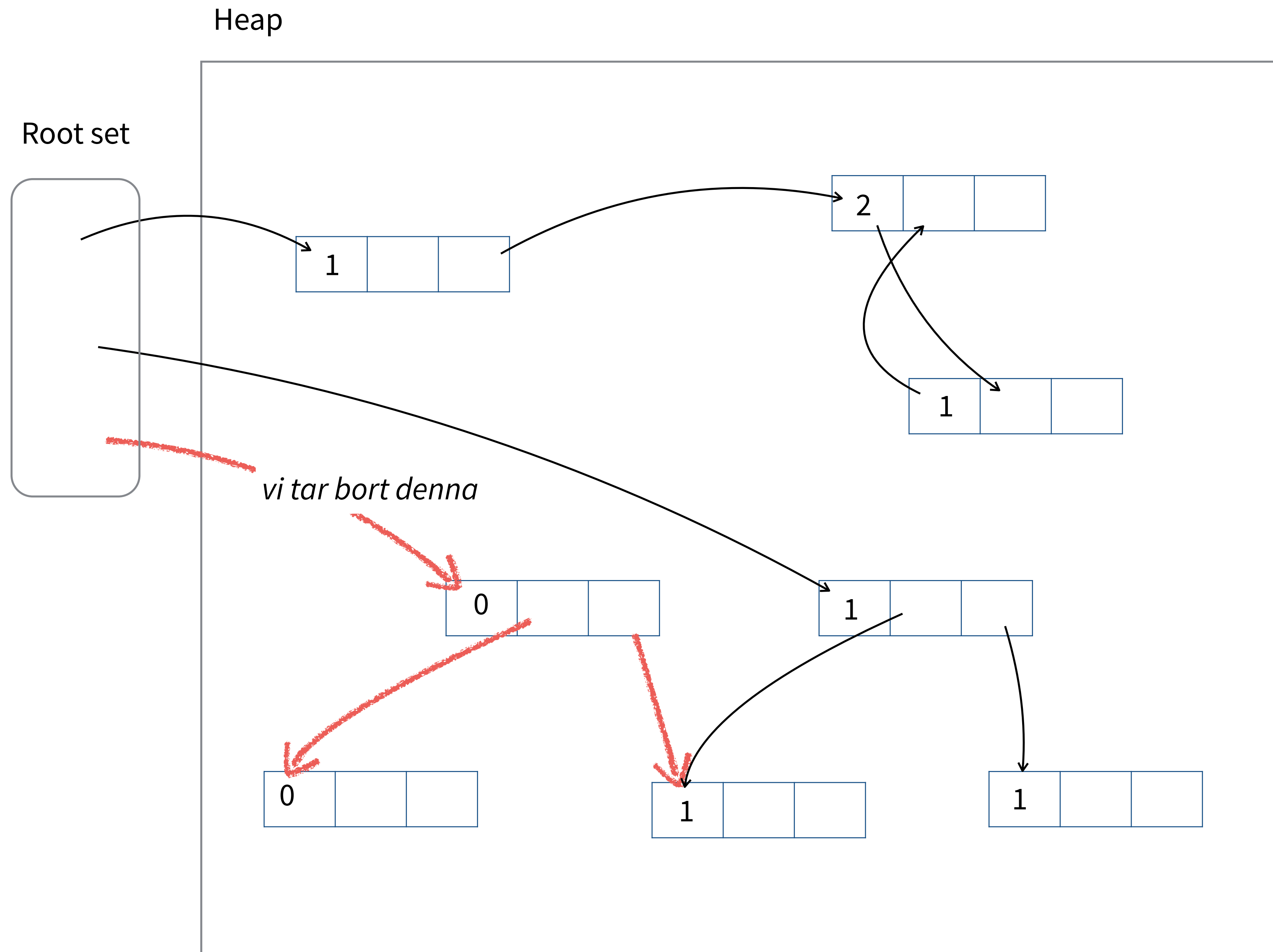
```
void *p = malloc(2048); // refcount 1
void *x = p; // refcount 2
p = NULL; // refcount 1
x = NULL; // refcount 0, free(x)
```

Problem:

Cykliska strukturer (se nästföljande sidor)

Långlivat minne som manipuleras ofta kostar, fast vi aldrig tar bort det

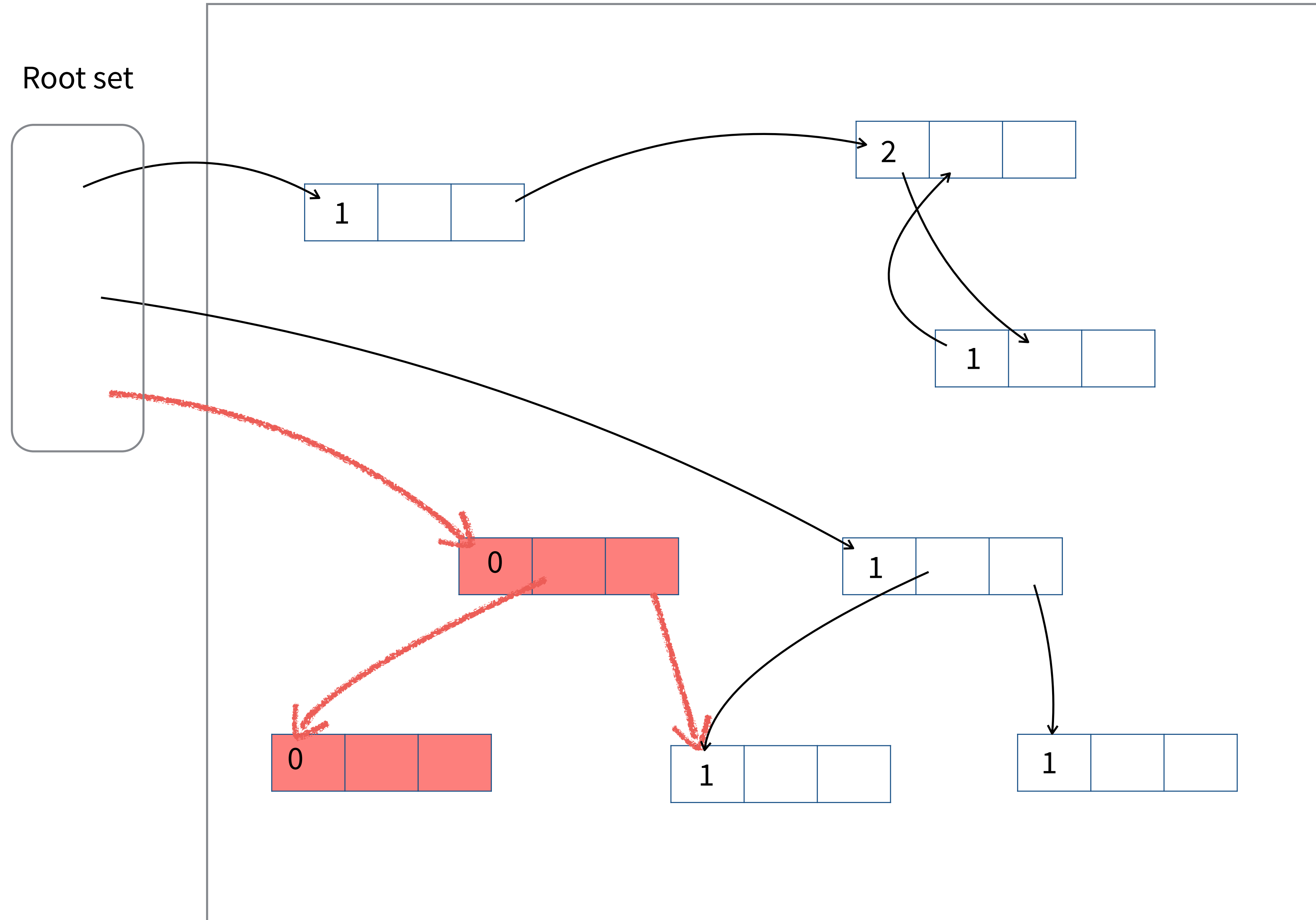

Heap

Root set

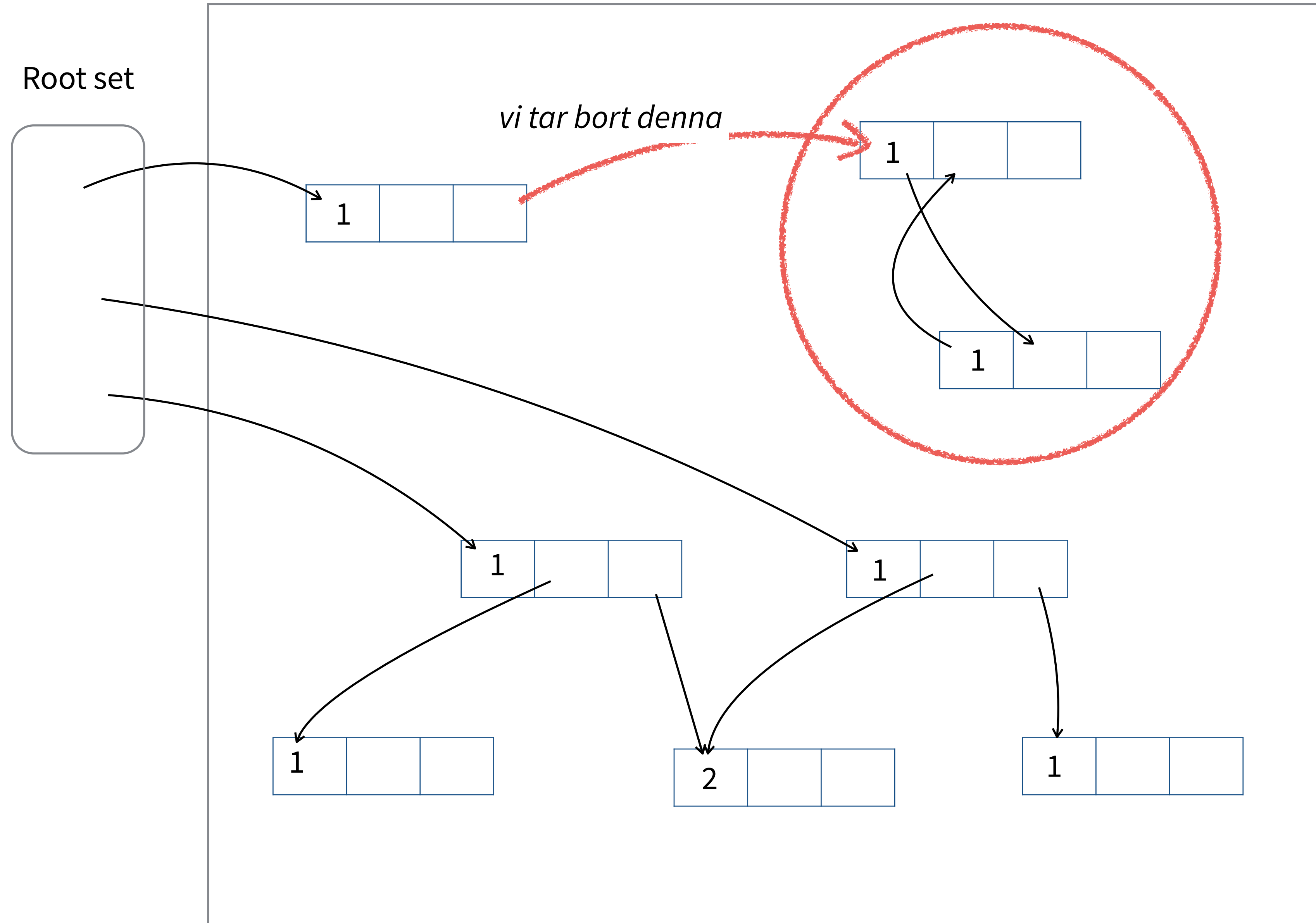

Heap

Läckage!

Root set

Tracing GC: Mark-Sweep

När minnet tar slut:

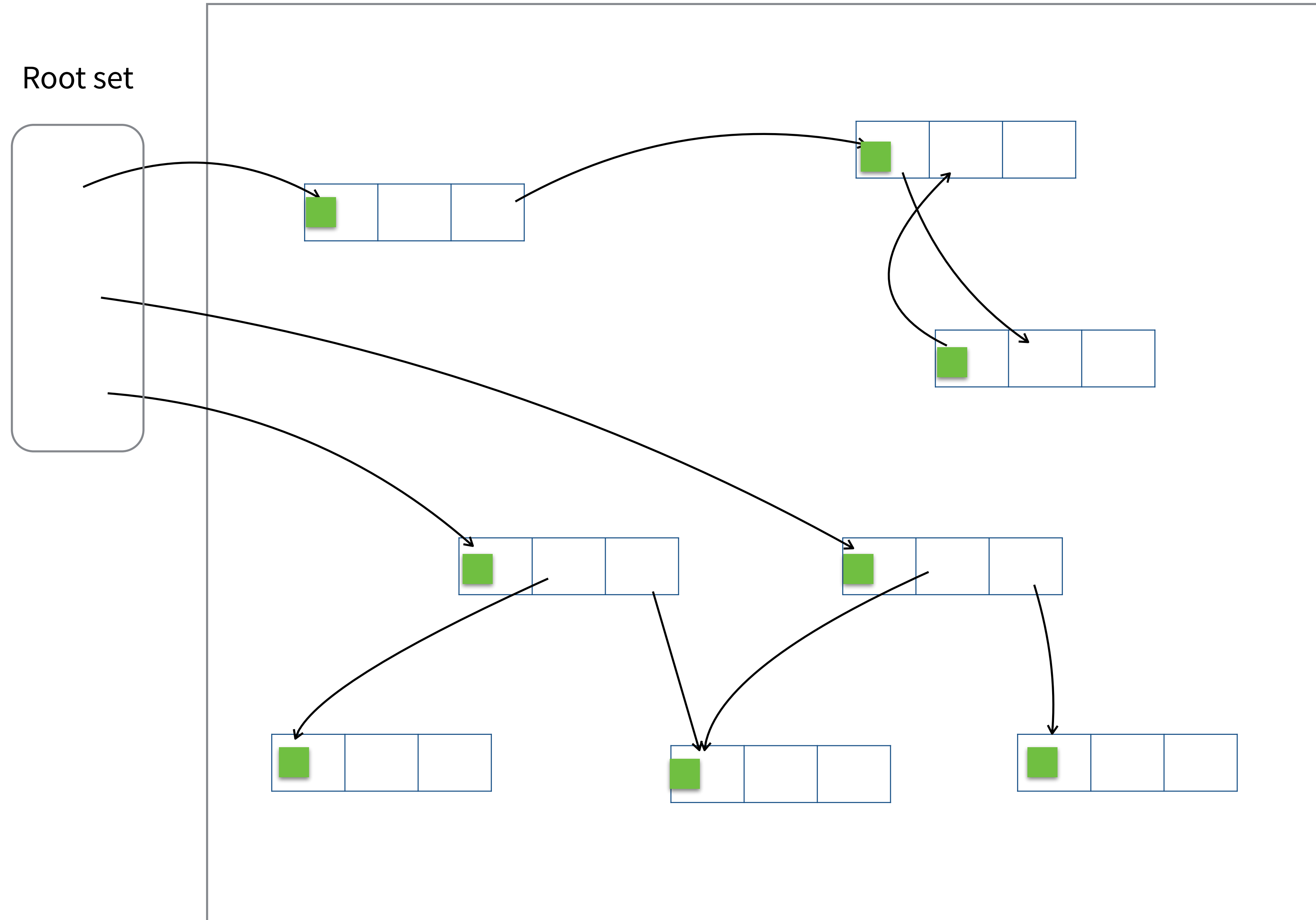
1. Följ rötterna och markera alla objekt som kan nås
2. Iterera över alla objekt och frigör alla som inte markerats i 1.

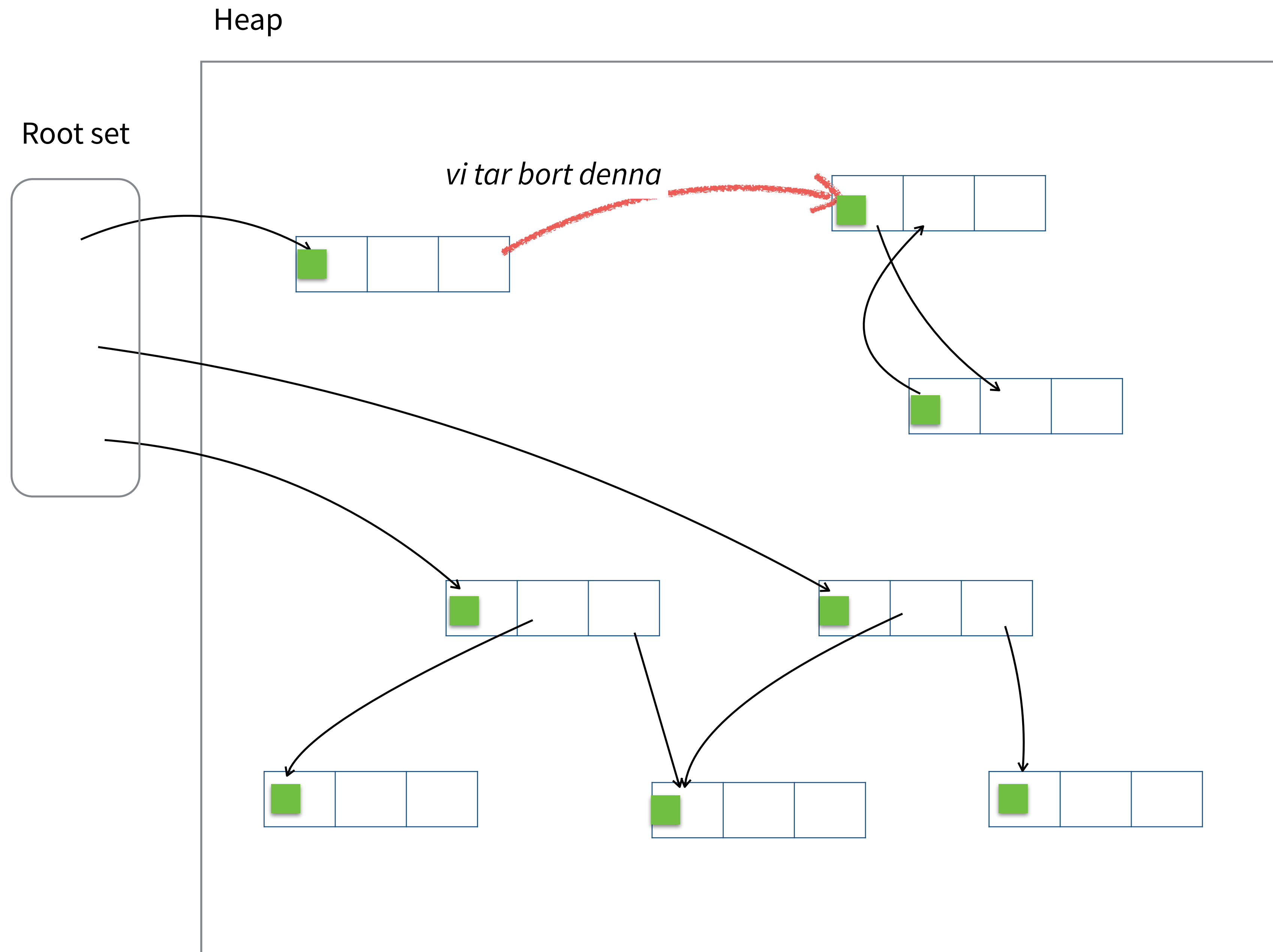
Nästa bild visar markering i *mark-fasen* (1.)

Heap

Root set

I nästa mark-fas markerar vi med annan färg

Om något är grönt fortfarande efter denna fas är det skräp och skall tas bort

